

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-3-145 (ilk inceleme)
Karar Sayısı : 06-19/236-59
Karar Tarihi : 16.3.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin
KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif
ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Meltem BAĞIŞ AKKAYA, Neşe Nur YAZGAN

C. ŞİKAYET EDEN : Lider Yapı Elemanları San. ve Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Yolu 13. Km. Gersan Sanayi Sitesi 658. Sok. No:44
Ergazi / Ankara

20

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN: Praktiker Yapı Marketleri A.Ş.
Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok. Yalçınlar İş Merkezi
Yenibosna / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Praktiker Yapı Marketleri A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Dosya konusu başvuruda; Praktiker Yapı Marketleri A.Ş. (Praktiker)'nin yapı marketleri pazarında hakim durumda bulunduğu; Lider Yapı Elemanları San. ve Tic. Ltd. Şti. (Lider Yapı) gibi küçük ölçekli üreticilerden tedarik sözleşmeleri yoluyla mal tedarik edip çeşitli illerde faaliyet gösteren mağazalarında satışa sunduğu ancak bu üreticilerden katılım ve raf giriş bedeli adı altında yüksek meblağlarda ödemeler talep ettiği; buna karşılık hiçbir şekilde mal satma zorunluluğu ya da belirli bir kotasının bulunmadığı ifade edilmektedir. Ayrıca sözleşmede bulunan ürünlerin başka yapı marketlerde satışa sunulması halinde üretici teşebbüse ağır mali yaptırımların getirilmesinin üreticileri zor durumda bıraktığı belirtilerek Praktiker'in yapı marketleri pazarında hakim durumunu kötüye kullanım kullanmadığının tespiti talep edilmektedir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 29.12.2005 tarih, 9274 sayı ile intikal eden başvuru üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4., 5. ve 6. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 10.3.2006 tarih, 2005-3-145/İ-06-MBA sayılı İlk İnceleme Raporu, 13.3.2006 tarih, REK.0.07.00.00-110/23 sayılı Başkanlık Önergesi ile 06-19 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- 50 - Praktiker'in banyo-mutfak dolapları ve aksesuarları pazarında hakim durumda bulunmadığı; dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında herhangi bir kötüye kullanma eyleminin mevcut olmaması nedeniyle Praktiker hakkında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı,
- şikayet konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- 60 Praktiker ile Lider Yapı arasında imzalanan Satın Alma Anlaşması'nın konusunu banyo-mutfak dolap ve aksesuarları oluşturması nedeniyle, ilgili ürün pazarı "*banyo-mutfak dolap ve aksesuarları*" pazarı olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Anlaşma konusu ürünlerin dağıtım, fiyat, tedarik, tüketici tercihleri gibi unsurlar bakımından çeşitli bölgeler arasında herhangi bir farklılık arz etmediği göz önünde bulundurularak ilgili coğrafi pazar "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak belirlenmiştir.

70 **I.2. Taraflar**

I.2.1. Praktiker Yapı Marketleri A.Ş. (Praktiker)

Praktiker, 1998 yılında Metro A.Ş.'nin ağırlıklı iştiraki ve yan kuruluşu olarak Türkiye'de faaliyete geçen merkezi Almanya'da olan uluslararası bir yapı market zinciridir. Praktiker, temel olarak yapı malzemeleri satışında ihtisaslaşmış olup, yapı malzemeleri, ev eşyaları (mobilya, elektronik eşya, koltuk, kanepeler vs.), banyo, duş, duşa kabin, elektrik, elektrikli yapı alet ve makineleri, ev tipi aydınlatma malzemeleri, jeneratörler alanlarında perakende satış yapan büyük yapı ve ev-ofis ihtiyaç marketidir.

80

1998 yılında Ankara mağazası, 2000 yılında Gaziantep ve Adana mağazaları, 2001'de Kartal-İstanbul, Ümraniye-İstanbul, Konya ve İzmir mağazaları açılmıştır.

Praktiker ev-ofis gereçleri, mobilya ve yapı malzemeleri alanlarında üretici firmalarla yaptığı tedarik sözleşmeleri yoluyla mal tedarik etmekte ve bu yöntemle piyasaya mal arz etmektedir.

I.2.2. Lider Yapı Elemanları San. ve Tic. Ltd. Şti. (Lider Yapı)

- 90 Lider Yapı, Ankara'da kurulmuş olan küçük ölçekli, 20 civarında işçi çalıştıran, mobilya sektöründe hazır mutfak ve banyo dolapları ile banyo-mutfak aksesuarları imalatı ve satışı alanlarında faaliyet gösteren bir teşebbüstür.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Hakim Durum Değerlendirmesi

100 Şikayet dilekçesinde Praktiker'in yapı marketleri pazarında hakim durumda olduğu iddia edilerek hakim durumunu kötüye kullandığı ifade edilse de; esasen söz konusu başvuru açısından ilgili ürün pazarı yapı marketleri pazarı olmayıp mutfak-banyo dolap ve aksesuarları pazarı olarak tespit edilmiştir. Bu pazarda çok sayıda çeşitli ölçekte teşebbüs ile ithalat aracılığıyla pazarda faaliyet gösteren birçok teşebbüs bulunmaktadır. Dolayısıyla Praktiker'in bu pazarda hakim durumda bulunmadığı açıktır.

110 Esas faaliyet konusu mobilya satışı olmayan Praktiker'de, bahçe ekipmanlarından inşaat ve çeşitli dekorasyon malzemelerine kadar çok farklı gruplarda ürün mevcuttur. Praktiker, tüketiciler gözünde tercih edilebilirliğini artırmak amacıyla çok sayıda ürünü bir arada bulundurmaktadır. Banyo-mutfak dolaplarının da bu kapsamda Praktiker'in ürün portföyünde yer aldığı; tüm satışlar içinde bu grubun payının son derece düşük olduğu şikâyetçi tarafından da ifade edilmektedir.

Ayrıca banyo-mutfak malzemeleri bakımından üreticilerin ürünlerini pazarlayabilecekleri tek kanalın Praktiker olmadığı açıktır; imalatçıların ürünlerini satabileceği çeşitli kanallar bulunmaktadır. Praktiker bu ürünler bakımından tek alıcı durumunda değildir. Dolayısıyla banyo-mutfak alım pazarı yönünden de Praktiker hakim durumda değildir.

Bu bilgiler ışığında, Praktiker'in 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde belirtilen nitelikte bir kötüye kullanma eylemi içerisinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

120 I.3.2. Sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği Kapsamında Değerlendirmesi

Söz konusu sözleşme, sağlayıcı konumunda bulunan Lider Yapı ile alıcı konumunda bulunan Praktiker arasında mal tedariki amacıyla yapılmış bir tedarik sözleşmesi olması bakımından 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir dikey anlaşmadır. Anılan sözleşmenin Lider Yapı açısından sorun yaratan 5. maddesinde Lider Yapı'nın Praktiker haricinde başka bir yapı markette ürünlerini satması durumunda belirtilen bedeli ödeyeceği ancak başka satış kanalları aracılığıyla veya kendi namına satış yapabileceği ifade edilmektedir.

130 2002/2 sayılı Tebliğ'de rekabet etmeme yükümlülüğü: "*Alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülüktür.*" şeklinde tanımlanmaktadır.

İlgili Tebliğ anlamında rekabet etmeme yükümlülüğü ancak alıcıya getirildiği zaman Tebliğ kapsamında inceleme konusu yapılabilmektedir. Dolayısıyla sağlayıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü ender görülen bir durum olup, bu Tebliğ

06-19/236-59

140 kapsamında herhangi bir düzenlemeye konu olmamıştır. Söz konusu anlaşmanın ilgili Tebliğ'in 4. maddesinde yer alan anlaşmaları grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran sınırlamalardan herhangi birini içermediği de dikkate alınarak anılan anlaşmanın ilgili Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 150
- Praktiker Yapı Marketleri A.Ş.'nin banyo-mutfak dolapları ve aksesuarları pazarında hakim durumda bulunmadığı; dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında herhangi bir kötüye kullanma eyleminin mevcut olmaması nedeniyle Praktiker hakkında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığına,
 - Şikayet konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

160